

Økt rekruttering av tyske tannleger til Den offentlige tannhelsetjenesten:

Vil gjerne leve lenge i landet

Bare de siste to årene er det kommet 20 tyske tannleger, bare til Rogaland. Mange er også kommet til andre norske fylker. Raik Büchner er en av de nye tyske tannlegene, som nå har vært i Stavanger i et år. Hadde det ikke vært for ham og en annen tysker som er kommet etter ham, ville det ikke vært noen tannlege i full stilling ved klinikken på Hundvåg. Flere andre steder er det også tyskerne som er blitt redningen i en mager bemanningssituasjon. Derfor er overtannlege Trond Strømstad svært takknemlig for rekrutteringen fra Tyskland, men han ser også problemene med å rekruttere for mange fra samme land. Hvis de er få blir de tatt hånd om og forsøkt integrert, men blir de mange blir utfordringene med å absorbere dem for store er hans påstand.

– Hvorfor og hvordan gikk det til at du valgte å komme til Norge, Raik Büchner?

– Da jeg var ferdig utdannet tannlege tenkte jeg hva nå? – og hvor skal jeg hen? Jeg synes man skal heve blikket, reise ut og oppleve noe nytt i hvert fall én gang i løpet av livet. Jeg var som sagt nyutdannet, og ungkar, og syntes dermed at jeg hadde god anledning til å foreta en omfattende forandring i livet. Jeg hadde allerede tenkt på Norge, og da jeg så en annonse i et av de tyske tannlegetidsskriftene slo jeg til.

En annen og mer underordnet sak er at det er vanskelig å få jobb for nyutdannede tannleger i Tyskland. Vi må arbeide som assistent i to år før vi får full autorisasjon. Her i Norge får man fullt ansvar med en gang og lønnen er bedre. Dette var også med i vurderingen da jeg tok min beslutning. Men først og fremst handlet det om at jeg ville oppleve noe nytt og prøve å leve i et annet land.

– Hva skjedde rent praktisk etter at du hadde respondert på annonsen?

– Det ble arrangert et møte for interesserte tannleger i Berlin, som er min hjemby. Der ble vi invitert til Rogaland av

Raik Büchner er en av 20 tyske tannleger som er kommet til Rogaland de siste to årene. Büchner har vært ansatt ved tannklinikken på Hundvåg i et år. Han trives godt i Norge og kunne godt tenke seg å etablere seg her.

overtannlege Ståle Hermansen. Vi var flere som reiste og ble vist rundt i fylket, og jeg besluttet at jeg gjerne ville komme hit. Da var det å gjennomføre obligatoriske tre måneder med norskopplæring i Tyskland, før jeg fikk komme til Norge og begynne å arbeide som tannlege ved klinikken på Hundvåg. Helt i begynnelsen skjønte jeg ikke mye av dialekten. Læreren på norskkurset i Tyskland var fra Tromsø og snakket nokså annerledes. Men nå går det greit, og jeg synes det er veldig kjekt å være i Stavanger, sier Raik på feilfritt

norsk, og med Rogalands-sjargongen inne.

– Hvordan synes du det fungerer rent faglig, møter du noen utfordringer i forhold til å være tysk- og ikke norskutdannet tannlege?

– Nei, det går ut på ett. Men man møter absolutt utfordringer ved å jobbe i Den offentlige tannhelsetjenesten. Jeg har en mangfoldig og variert arbeidsdag. Når du ser på timeboken min er det absolutt mest av de blå feltene, som er barn. Videre er det litt gult, som er 19- og 20-åringer, og

i tillegg ser du noen felt som er opptatt av institusjonspasienter og atter noen som representerer betalende voksne. Nå når jeg har vært her et år har jeg møtt nesten alle pasientene mine og har fått en oversikt over tannhelsen.

– Og hvordan trives du med å leve i Norge?

– Som forventet, etter å stiftet bekjentskap med noen nordmenn i løpet av studietiden i Rostock, trives jeg veldig godt. Stavanger er en kjekk by og det er kort vei og god kommunikasjon til Tyskland. Jeg liker at det er små forhold og trives bedre i en liten by enn i en stor by som Berlin. Her er det tett og oversiktlig, og det synes jeg er praktisk. Jeg kunne også godt tenke meg en periode i Nord-Norge etter hvert, og ville ikke ha noe imot å etablere meg permanent i Norge.

Kulturforskjeller

Overtannlege Trond Strømstad har per i dag tre tyske tannleger ansatt ved to av de syv klinikkene han har ansvar for, mens han venter på den fjerde som foreløpig er i Tyskland og venter på en norskopplæring hun vil få i løpet av høsten. Han har opplevd både svenske- og danskebølge i sin tid og er nå glad for tyskerbølgen, som han ser redder bemanningen ved flere klinikker i fylket. Men han er likevel skeptisk

til å få for mange fra én og samme fremmedkultur.

– Hva er grunnen til at du er skeptisk?

– Tyskerne er svært språkmektige og behersker norsk godt når de kommer hit, så det er ikke noe problem. Det rent faglige er heller ikke nødvendigvis problematisk, selv om det er noen forskjeller med hensyn til hva som vektlegges i undervisningen i Tyskland og Norge. Det er heller slik at selv om vi tilhører den samme vestlige kultur er det ganske mange forskjeller på tyskere og nordmenn hva angår sosial omgangsform og tradisjoner med hierarki mellom de ulike gruppene på arbeidsplassen. Uten at jeg dermed sier at det ene er bedre enn det andre. Bare at det er kulturelle forskjeller. Samtidig som det selvsagt også er individuelle forskjeller, for jeg mener ikke at alle tyskere er slik og at alle nordmenn er sånn. Uansett er min erfaring at det er lett å absorbere et lite mindretall, men ikke for mange. Der det er få representanter for en minoritet blir de tatt vare på og bevisst forsøkt integrert, men blir de for mange blir utfordringen med integrering vel stor for de allerede etablerte.

– Hva tror du om stabiliteten når det gjelder de tyske tannlegene?

– De fleste som kommer fra Tyskland til Norge nå er nyutdannet og trenger et par år på å bli varme i trøya. Vi regner med at

de fleste blir her i to-tre år, slik norske nyutdannede tannleger også gjerne gjør. Men vi har ingen erfaring å vise til, i og med at de som er kommet foreløpig har vært her i kort tid. Jeg håper at ikke alle reiser med en gang det har gått to år og de kan vende tilbake med den praksisen de trenger for å kunne starte som selvstendige tannleger i Tyskland. Men vi regner med at tyskere, som nordmenn, vil bruke stillingen i Den offentlige tannhelsetjenesten som springbrett til annen virksomhet. Det vi egentlig trenger mest av alt ved våre klinikker er folk mellom 35 og 50 år som har noen års erfaring fra den norske tannhelsevirksomheten, men det er det vanskelig å få tak i, med det lønssystemet vi er bundet til. Som regel får vi de nyutdannede eller de som søker en retrettsstilling mot slutten av karrieren. Men dette er bare et hjertesukk som har lite med de tyske tannlegene å gjøre.

– Hva sier pasientene om de tyske tannlegene?

– Pasientene sier lite eller ingenting om tannlegen er herfra eller derfra, men det de reagerer på er at det er så hyppig utskifting av tannleger her i det offentlige.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi